

Strategia
Rozwoju Miasta
Biała Podlaska

na lata **2008-2015**

www.bialapodlaska.pl

UCHWAŁA NR XXI / 32 / 08 RADY MIASTA BIAŁA PODLASKA

Z DNIA 19 CZERWCA 2008 R.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia
strategii rozwoju Białej Podlaskiej do 2015 roku.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 6 w związku z art. 7 ust. 1 pkt. 18 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami), Rada Miasta u c h w a l a, co następuje:

§ 1

W uchwale Nr VII/64/2000 Rady Miejskiej w Białej Podlaskiej z dnia 20 września 2000 r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Białej Podlaskiej do 2015 roku załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Biała Podlaska.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Biała Podlaska.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WALDEMAR WOŹNIAK
Przewodniczący Rady Miasta

Szanowni Państwo

Mam przyjemność przedstawić Państwu zaktualizowaną wersję „Strategii Rozwoju Miasta Biała Podlaska na lata 2008-2015”. Niniejszy dokument stanowi podstawę do podejmowania wszelkich decyzji związanych z długofalowym rozwojem naszego miasta.

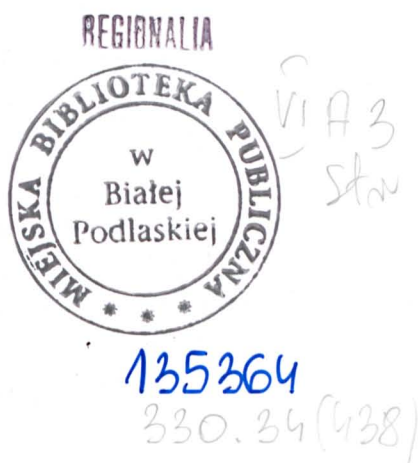
„Strategia Rozwoju Białej Podlaskiej do 2015 roku” została przyjęta w 2000 roku. Od tego czasu zrealizowano wiele działań w niej zapisanych. Jednocześnie zmieniły się uwarunkowania zewnętrzne mające wpływ na strategię, w związku z tym pojawiła się konieczność aktualizacji posiadanego dokumentu.

Zaktualizowana strategia powstawała przy współpracy różnych środowisk miejskich, reprezentowanych przez przedstawicieli Rady Miasta, uczelni wyższych, przedsiębiorców i organizacji biznesowych, stowarzyszeń, oraz innych grup które czynnie zaangażowały się w proces kształtowania dokumentu. Wszystkim którzy przyczynili się do zaktualizowania „Strategii Rozwoju Miasta Biała Podlaska na lata 2008-2015” składam serdeczne podziękowania.

Wierzę, iż wspólna i konsekwentna realizacja celów i zadań zapisanych w prezentowanej Państwu strategii, wpłynie pozytywnie na rozwój Białej Podlaskiej oraz przeloży się na poprawę warunków życia jej mieszkańców.

ANDRZEJ CZAPSKI

Prezydent Miasta Biała Podlaska

Strategia Rozwoju Miasta Białą Podlaska na lata 2008-2015

SPIS TREŚCI

01.	Cel opracowania	5
02.	Organizacja prac	6
03.	Synteza uwarunkowań rozwoju	8
04.	Wyniki analizy SWOT	16
05.	Wizja i misja rozwoju	22
06.	Zestawienie celów strategicznych	24
07.	System wdrażania i monitorowania strategii	26

.01

Cel opracowania

Strategia rozwoju miasta jest kluczowym elementem planowania rozwoju

lokalnego. Jest to dokument, którego celem jest wskazanie wizji

oraz strategicznych kierunków rozwoju miasta.

Strategia stanowi zapewnienie ciągłości i trwałości w realizacji przyjętych priorytetów rozwojowych, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Dokument ten umożliwi również efektywne gospodarowanie własnymi, zwykle ograniczonymi zasobami, takimi jak: mienie komunalne, zasoby ludzkie, infrastruktura czy też środki finansowe.

Konieczność posiadania aktualnej strategii rozwoju miasta podyktowana jest nie tylko względami praktycznymi „dobrego rządzenia”, ale również wynika z uregulowań prawnych, zawartych między innymi w ustawie o samorządzie gminnym czy też ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w której strategii gmin i powiatów zostały zaliczone – obok strategii rozwoju kraju, strategii sektorowych oraz strategii wojewódzkich – do kluczowych dokumentów planistycznych, na podstawie których powinna być prowadzona polityka rozwoju kraju. Strategia rozwoju miasta stanowi również formalną podstawę do ubiegania się o środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

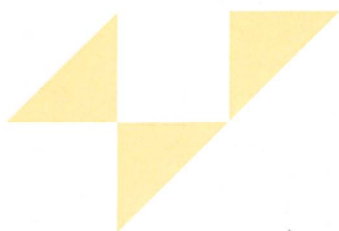
.02

Organizacja prac

Proces aktualizacji strategii rozpoczął się w 2006 roku

z inicjatywy Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Na mocy zarządzenia Nr 87/06 z dnia 28 kwietnia 2006 r.

Prezydent powołał Zespół ds. aktualizacji strategii składający się z pracowników Urzędu Miasta Biała Podlaska, oraz Radę Programową, do prac w której zaproszono Radę Miasta oraz przedstawicieli białskich środowisk.

Przy opracowaniu strategii przyjęto model ekspercko-partycypacyjny, polegający na możliwie szerokim udziale władz i społeczności lokalnej w pracach nad strategią, przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych, odpowiadających między innymi za zorganizowanie procesu konsultacji społecznych oraz przygotowanie końcowej wersji dokumentu.

Prace nad aktualizacją obejmowały następujące etapy:

- analizę obowiązujących dokumentów planistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem strategii rozwoju miasta przyjętej w 2000 roku,
- przygotowanie diagnozy stanu wyjściowego, czyli opisu sytuacji społeczno-gospodarczej miasta wraz z elementami analizy strategicznej,
- konsultacje społeczne, służące między innymi weryfikacji analizy strategicznej oraz wypracowaniu wizji rozwoju miasta i jej głównych kierunków rozwoju,
- identyfikacja kluczowych zadań i projektów przyczyniających się do realizacji strategii,
- przygotowanie ostatecznej wersji strategii oraz jej zatwierdzenie przez Radę Miasta.

Ważnym źródłem informacji były również dane statystyczne, uzyskane przede wszystkim z Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych) oraz wyniki Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2002. Szczególnie istotne dla prac nad strategią okazały się badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców miasta. Odpowiedzi na pytania zawarte w ankietach były cennym materiałem badawczym przy formułowaniu misji, celów i działań strategicznych. Nie sposób również nie docenić wkładu lokalnych środowisk akademickich oraz innych organizacji, które czynnie angażowały się w trakcie procesu konsultacji.

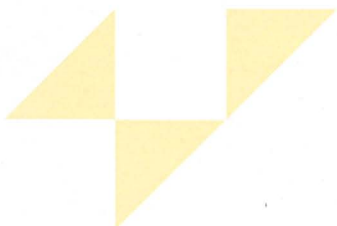

.03

Synteza uwarunkowań rozwoju Białej Podlaskiej

Wierzę, iż wspólna i konsekwentna realizacja celów i zadań
zapisanych w prezentowanej Państwu strategii,
wpłynie pozytywnie na rozwój Białej Podlaskiej
oraz przełoży się na poprawę warunków życia jej mieszkańców.

ANDRZEJ CZAPSKI
Prezydent Miasta Biała Podlaska

Biała Podlaska jest to miasto z ponad 500-letnią tradycją położone we wschodniej Polsce, w północnej części województwa lubelskiego. Przez miasto przebiega główny korytarz komunikacyjny łączący wschód z zachodem Europy – europejski korytarz transportowy nr II:

Berlin – Warszawa – Mińsk – Moskwa, w tym:

- szlak drogowy E 30 z autostradą A-2,
- szlak kolejowy E 20 z trasą kolei dużej szybkości.

W odległości 36 km od Białej Podlaskiej przebiega granica państwa z Białorusią. Znajdują się tam przejścia graniczne w Terespolu, Sławatyczach i Kukurykach. W pobliżu miasta usytuowany jest największy w kraju kolejowy suchy port przeładunkowy w Małaszewiczach oraz jeden z najnowocześniejszych terminali samochodowych w Koroszczynie.

Biała Podlaska jest rozdzielona szeroką doliną rzeki Krzny, na część północną – lewobrzeżną i część południową – prawobrzeżną. Środowisko naturalne, spełniające funkcje rekreacyjne, wypoczynkowe, estetyczne, i edukacyjne, w powiązaniu z funkcją turystyczną, może stanowić bardzo ważny czynnik atrakcyjności Białej Podlaskiej, dzięki któremu wizerunek miasta staje się wyjątkowy i niepowtarzalny. Środowisko kulturowe Białej Podlaskiej kształtowane jest przez liczne zabytki architektoniczne świadczące o bogatej historii miasta.

Wśród nich najważniejsze to:

- Zespół pałacowy Radziwiłłów, będący pozostałością dawnego zamku zbudowanego na planie gwiazdy pięcioramiennej z pięcioma bastionami otoczonymi fosą i wałem ziemnym;
- Budynek dawnej Akademii Białskiej, w której wykształciło się wielu sławnych ludzi (m.in. Józef Ignacy Kraszewski, Roman Rogiński, ksiądz Stanisław Brzóska, Stefan Żeromski);
- Zespół kościoła farnego p.w. Św. Anny, będący obecnie najcenniejszym obiektem sakralnym w mieście;

Biała Podlaska jest największym miastem Południowego Podlasia, zamieszkuje je ponad 58 tys. mieszkańców, co daje mu 4 miejsce w województwie pod względem liczby ludności. Długofalowe prognozy demograficzne wskazują na dalsze zwiększanie się liczby mieszkańców w mieście.

Biała Podlaska jest miastem ludzi młodych. W strukturze demograficznej przeważają osoby w wieku produkcyjnym (68% mieszkańców), drugą co do wielkości grupą jest ludność w wieku przedprodukcyjnym (22%). Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi jedynie 11%.

Profil gospodarczy miasta kształtowany jest w dużym stopniu przez przygraniczne położenie oraz brak rozwiniętego przemysłu. Dominującymi działami gospodarki są usługi (w tym te rozwijane w zakresie obsługi kontaktów przygranicznych) oraz sektor budowlany.

Pod względem wielkości zatrudnienia dominują firmy mikro zatrudniające do 9 osób, których na terenie miasta jest 4 654 jednostek (94%). W grupie przedsiębiorców zatrudniających od 10-49 osób zarejestrowane są 242 podmioty (5%), zaś w kategorii od 50-249 osób zarejestrowane są 53 przedsiębiorstwa (1%).

O dobrej pozycji konkurencyjnej miasta w zakresie lokowania inwestycji zewnętrznych świadczy duża liczba firm z udziałem kapitału zagranicznego. Pozycja ta wynika przede wszystkim z dobrej lokalizacji miasta (na transeuropejskim korytarzu transportowym) oraz dostępności terenów inwestycyjnych, których łączna powierzchnia szacowana jest na około 900 ha.

Atrakcyjność inwestycyjną Białej Podlaskiej podnosi fakt, iż miasto stanowi zaplecze dla funkcjonującej w pobliżu infrastruktury przejść granicznych, w tym przede wszystkim Wolnego Obszaru Celnego, kolejowego terminalu przeładunkowego w Małaszewiczach i terminalu drogowego dla TIR-ów w Koroszczynie.

W pobliżu miasta usytuowany
jest największy w kraju kolejowy
suchy port przeładunkowy
w Małaszewiczach oraz jeden
z najnowocześniejszych terminali
samochodowych w Koroszczynie

Nieodzownym elementem kształtującym klimat inwestycyjny miasta są działające instytucje i organizacje o charakterze biznesowo-gospodarczym. Oprócz tak ważnych instytucji w zakresie rozwoju wymiany handlowej ze Wschodem jak Urząd Celny czy też Konsulat Republiki Białoruś, istotny wpływ na kształtowanie atrakcyjności inwestycyjnej miasta mają takie instytucje otoczenia biznesu jak: Białkopodlaska Izba Gospodarcza, Lubelska Fundacja Rozwoju, Fundacja Rozwoju Lubelszczyzny, Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców. Działalność tych instytucji przyczynia się do rozwoju przedsiębiorczości i ogólnej poprawy konkurencyjności lokalnej gospodarki.

W chwili obecnej miasto w bardzo dużym stopniu zaspokaja potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do podstawowych mediów takich jak energia elektryczna, ciepła oraz woda. Jednakże istnieją wciąż niezaspokojone potrzeby w dostępie do gazu, a także w kwestii gospodarki odpadami komunalnymi. System komunikacyjny miasta jest dobrze rozwinięty. Na terenie Białej Podlaskiej komunikacja zbiorowa organizowana jest przede wszystkim przez Miejski Zakład Komunikacyjny (MZK), obsługujący 10 linii o łącznej długości 120 km. Dodatkowo usługi w zakresie transportu zbiorowego na terenie miasta oferują dwie firmy prywatne obsługujące dwie linie komunikacyjne.

Od kilku lat Biała Podlaska z powodzeniem kształtuje obraz miasta akademickiego. Miasto dysponuje dobrze rozwiniętą siecią placówek oświatowo-wychowawczych, pozwalającą na

prowadzenie procesu kształcenia na wszystkich poziomach nauczania, odpowiadającą jednocześnie rzeczywistemu zapotrzebowaniu na usługi edukacyjne.

Ważnym elementem systemu edukacyjnego jest infrastruktura szkolnictwa wyższego. Na terenie miasta funkcjonują 4 uczelnie wyższe, kształcące ponad 8 tys. studentów, spośród których kluczową rolę odgrywają Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Pawła II oraz Zamiejscowy Wydział Wychowania Fizycznego.

Biała Podlaska jako stolica Południowego Podlasia należy do głównych ośrodków życia kulturalno – artystycznego województwa lubelskiego. Na terenie miasta funkcjonuje 6 samorządowych instytucji kultury, z których trzy (Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Kultury, Muzeum Południowego Podlasia) zostały przejęte w związku z reformą administracyjną państwa z dniem 1 stycznia 1999 r. Pozostałe to osiedlowe kluby kultury prowadzące głównie działalność na rzecz mieszkańców poszczególnych osiedli mieszkaniowych.

Jedną z głównych instytucji kultury w mieście jest **Muzeum Południowego Podlasia**, posiadające około 45 tys. eksponatów, na które składają się między innymi bogate kolekcje numizmatyczna i medalierstwa oraz malarstwa. Muzeum posiada jedną z największych i najwartościowszych w Polsce (licząca ponad 1400 obiektów) kolekcję ikon rosyjskich z XVII – XIX wieku. Ważną częścią zbiorów są obiekty związane z ikonografią artystyczną miasta i regionu. Średniorocznie muzeum odwiedza około 24 tys. osób.

Ważną rolę w działalności kulturalno - edukacyjnej pełni również **Miejska Biblioteka Publiczna**, która realizuje zadania w zakresie zaspokajania potrzeb czytelniczych, informacyjnych i edukacyjnych mieszkańców miasta Biała Podlaska i Powiatu Bialskiego. Wchodząc do ogólnopolskiej sieci bibliotecznej oferuje dogodny dostęp do zbiorów i usług bibliotecznych w ramach miejskiej sieci bibliotek składającej się z biblioteki głównej, 6 filii miejskich, 3 oddziałów dla dzieci oraz wydzielonego oddziału zbiorów specjalnych dla osób słabowidzących. Kluczową rolę w rozwoju kultury pełni również **Miejski Ośrodek Kultury (MOK)**, który prowadzi szeroką działalność w zakresie upowszechniania różnych dziedzin kultury, w tym plastyki, teatru, tańca, muzyki, fotografii, itd. Miejski Ośrodek Kultury promuje dorobek kulturalny miasta i regionu, umożliwiając prezentację i konfrontację dorobku artystycznego zespołów i twórców nieprofesjonalnych, organizując przeglądy, konkursy, plenery i warsztaty. Należą do nich między innymi:

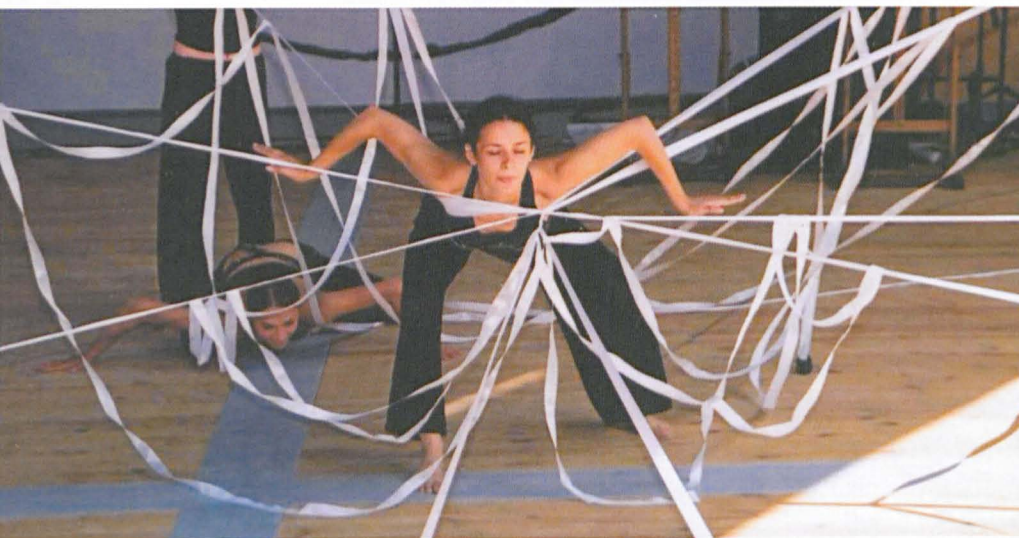
Białskie Spotkania Zespołów Teatralnych, Podlaski Jarmark Folkloru, Ogólnopolski Turniej Tańców Narodowych w Formie Towarzyskiej, turniej recytatorski „Magiczny teatr słowa, czyli renesans po najnowszej literaturze polskiej”.

Na terenie miasta funkcjonują także cztery galerie:

- **Galeria Podlaska** Miejskiego Ośrodka Kultury – najbardziej znana, organizuje wystawy indywidualne twórców polskich i zagranicznych oraz promuje twórczość miejscowych artystów. Organizuje plenery i spotkania artystów oraz prowadzi działalność edukacyjną.
- **Galeria „Ulica Krzywa”** – prezentuje ciekawe wystawy związane z historią miasta i regionu, podejmuje ciekawe inicjatywy tj. organizację „Jarmarku Św. Michała”, kiermasze promujące oryginalne potrawy i wypieki z regionu,
- **Galeria Staroświecka** – pierwszy prywatny antykwariat w Białej Podlaskiej zajmujący się obrotem dzieł sztuki,
- **Galeria autorska Janusza Maksymiuka** – prezentuje współczesne malarstwo autorów wywodzących się z Podlasia.

Zdolność miasta do skutecznego rządzenia i przewycięzania problemów rozwojowych stanowi obecnie jedno z głównych wyzwań samorządów lokalnych w Polsce.

Potwierdzeniem wysokiej jakości funkcjonowania administracji miejskiej mogą być liczne certyfikaty i nagrody przyznane miastu na przestrzeni ostatnich lat. Na szczególną uwagę zasługuje uzyskanie przez miasto we wrześniu 2005 roku certyfikatu ISO 9001:2000. Wymagana jakość pracy Urzędu Miejskiego nadzorowana jest w systemie corocznym przez firmę TUV Cert Rheinland Polska. Innym ważnym certyfikatem potwierdzającym wysoką jakość pracy Urzędu Miejskiego jest certyfikat Gmina Przyjazna Inwestorowi. Uzyskany w październiku 2007 r. certyfikat zaświadcza między innymi o spełnieniu standardów międzynarodowych w zakresie pozyskiwania inwestorów zewnętrznych, posiadaniu wykwalifikowanej i profesjonalnej kadry, odpowiadającej wymogom i oczekiwaniom inwestorów, a także gwarantuje przyjazny klimat i profesjonalną obsługę. Miasto posiada również certyfikat „Gmina Fair Play” przyznawany w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Krajową Izbę Gospodarczą i Instytut Badań Nad Demokracją i Przedsiębiorstwem

Prywatnym. Certyfikatem wyróżniane są z reguły samorządy tworzące jak najlepsze warunki do prowadzenia działalności gospodarczej oraz inwestowania.

Inną składową zdolności instytucjonalnej do efektywnego rządzenia jest zdolność finansowa miasta do inwestowania, uzależniona głównie od wielkości dochodów oraz struktury wydatków w budżecie miasta. W ciągu ostatnich lat można zaobserwować stały wzrost dochodów budżetu miasta Biała Podlaska. Wielkość tych dochodów w roku 2006 wyniosła prawie 150 mln zł i wzrosła w porównaniu z rokiem 1999 o 52 mln zł (tj. 53%).

O jakości rządzenia decyduje w dużym stopniu praktyka planowania strategicznego i jakość przygotowywanych dokumentów. Miasto Biała Podlaska ma większość wymaganych prawnie dokumentów strategicznych. Ogólna polityka rozwoju miasta prowadzona jest w oparciu o strategię opracowaną w 2000 roku.

Miasto od wielu lat podejmuje szereg działań związanych z szeroko rozumianą promocją walorów gospodarczych, turystycznych i kulturalnych Białej Podlaskiej, zarówno w kraju, jak i za granicą. Działalność promocyjna miasta prowadzona jest w ramach ściśle określonej polityki, której głównym celem jest wypromowanie odpowiedniej marki miasta, pozyskanie inwestorów oraz efektywna promocja gospodarcza i turystyczna miasta.

Działania promocyjne skierowane są przede wszystkim do następujących grup docelowych:

- inwestorów zewnętrznych, zainteresowanych inwestowaniem w Polsce Wschodniej, w tym małych i średnich firm produkcyjnych i usługowych, działających w Polsce lub za granicą, poszukujących miejsca na lokalizację nowych inwestycji lub przeniesienia istniejącego zaplecza produkcyjnego,
- turystów, w tym turystów tranzytowych przejeżdżających przez miasto,
- mieszkańców miasta, w tym przedstawicieli kultury i lokalnego biznesu,
- przedstawicieli firm poszukujących kontaktów handlowych, w szczególności w takich branżach jak: logistyczna, budowlana, drzewna, przemysłu lekkiego, włókienniczego
- polskich organizacji na szczeblu krajowym i regionalnym, zajmujących się sprawami promocji gospodarczej i inwestycji (np. Urząd Marszałkowski, Państwowa Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Agencja Rozwoju Regionalnego, Krajowa Izba Go-

W 2005 roku miasto uzyskało

certyfikat ISO 9001:2000.

Wymagana jakość pracy Urzędu

Miejskiego nadzorowana jest

w systemie corocznym przez firmę

TUV Cert Rheinland Polska.

- spodarcza, Lubelska Fundacja Rozwoju, itd.),
- środowisk polonijnych, w tym przede wszystkim z USA.

Do głównych czynników zewnętrznych, mogących pozytywnie wpływać na rozwój miasta, należy z pewnością zaliczyć:

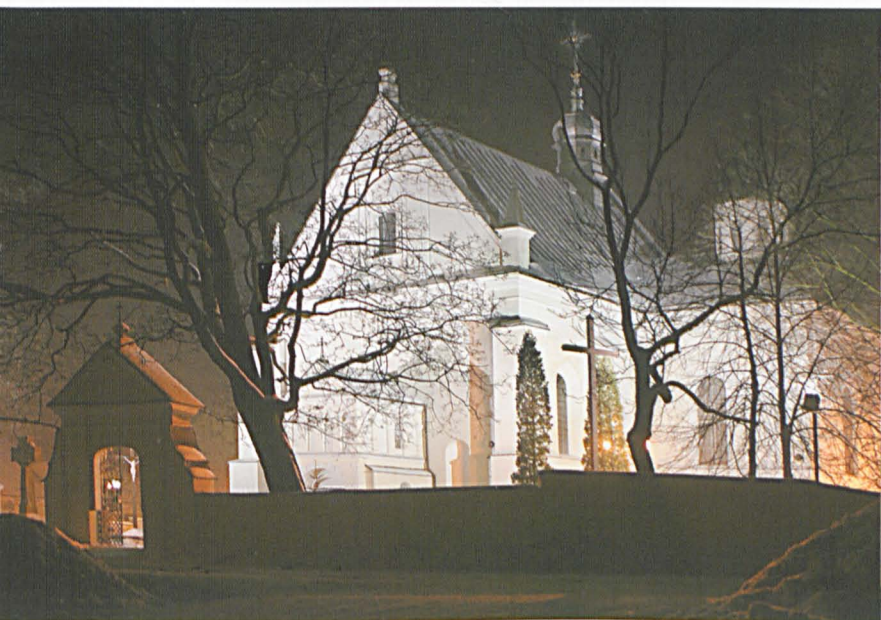
- Postępujące procesy integracyjne w Unii Europejskiej, dokonujące się w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym.
- Napływ do regionu znacznych środków finansowych związanych z realizacją przez Polskę programów współfinansowanych z Unii Europejskiej.
- Zwiększająca się rola miast w realizacji polityki spójności Unii Europejskiej. Unia Europejska przywiązuje coraz większą wagę do rozwoju ośrodków miejskich w Europie.
- Znaczenie miasta Biała Podlaska w krajowej i regionalnej polityce przestrzennej. Zgodnie z Krajową Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Biała Podlaska należy do miast średniej wielkości o liczbie mieszkańców zawierającej się w przedziale od 10 do 100 tys. osób. Jest jednym z 7 ośrodków miejskich w kraju o statusie miast pełniących funkcje ponadregionalne.
- Realizacja Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS) na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej. Jednym z ważniejszych celów Europejskiej Polityki Sąsiedztwa jest rozwój wielostronnych kontaktów transgranicznych z krajami sąsiadującymi z terytorium Unii Europejskiej, w tym również Białorusią i Ukrainą.
- Rozwój społeczeństwa informacyjnego i możliwości z tym związanych. Powszechny dostęp do technik informacyjnych oraz szerokopasmowego internetu będzie z pewnością przyczyniał się do zwiększenia atrakcyjności obszaru i ograniczał występujące problemy społeczne i gospodarcze, takie jak: bezrobocie, ubóstwo, wykluczenie społeczne, itd.
- Rosnące znaczenie walorów przyrodniczych i kulturowych w rozwoju różnych form turystyki. Biorąc pod uwagę bogate dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe Lubelszczyzny, wydaje się, że wiele miast i gmin z regionu będzie miało duże możliwości włączenia się w ogólnokrajowy proces rozwoju i świadczenie usług turystycznych.

Do negatywnych czynników zewnętrznych mogących ograniczyć możliwości rozwojowe miasta Biała Podlaska należy zaliczyć:

- Peryferyjne położenie województwa lubelskiego i jego zapóźnienie w zakresie infrastruktury drogowej. Jest to niewątpliwie jeden z głównych czynników hamujących rozwój poszczególnych miast i gmin Lubelszczyzny.
- Bariery związane z wejściem Polski do strefy Schengen i funkcjonowaniem zewnętrznej granicy UE. Od 21 grudnia 2007 roku obszar całego kraju został włączony do strefy Schengen, co spowodowało zaostrenie polityki wizowej wobec obywateli spoza Unii Europejskiej oraz wprowadzenie nowych procedur kontrolnych na granicach, a tym samym spowodowało ograniczenia kontaktów i współpracy transgranicznej.
- Narastająca emigracja ludzi młodych za granicę. Proces ten zaczyna już negatywnie wpływać na regionalny rynek pracy oraz sytuację gospodarczą w regionie, ograniczając szanse rozwojowe województwa i poszczególnych jednostek samorządowych.
- Niedostosowanie alokacji środków unijnych do potrzeb inwestycyjnych większości samorządów lokalnych w regionie.

Analiza uwarunkowań wewnętrznych rozwoju miasta została dokonana w następujących kategoriach, obejmujących takie zagadnienia jak: przestrzeń i środowisko, sfera społeczna i gospodarcza, infrastruktura techniczna i społeczna oraz zdolność instytucjonalna miasta do efektywnego rządzenia.

.04

Wyniki analizy SWOT

Analiza SWOT jest podsumowaniem mocnych i słabych stron miasta
wynikających z uwarunkowań wewnętrznych oraz szans i zagrożeń
zdeteminowanych w dużej mierze przez czynniki zewnętrzne.

Analiza SWOT jest podsumowaniem mocnych i słabych stron miasta wynikających z uwarunkowań wewnętrznych oraz szans i zagrożeń zdeterminowanych w dużej mierze przez czynniki zewnętrzne. Poniżej skoncentrowano się na wyszczególnieniu najważniejszych elementów analizy SWOT, które uznano za kluczowe dla strategicznych kierunków rozwoju miasta.

PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

Siły	Słabości	Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korzystne położenie geograficzne (międzynarodowe szlaki komunikacyjne, bliskość przejść granicznych), ▪ Zabytkowe obiekty, unikalne w skali kraju, ▪ Duże powierzchnie zielone w centrum i na obrzeżach miasta, ▪ Miasto położone w regionie o dobrze zachowanym środowisku przyrodniczym, ▪ Duże rezerwy gruntów, ▪ Przebiegający przez miasto korytarz ekologiczny – dolina rzeki Krzny (pozwalający na swobodny przepływ zewnętrznych mas powietrza – przewietrzanie i oczyszczanie miasta), ▪ Duże zasoby wód podziemnych o wysokiej jakości 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niewykorzystany potencjał terenów zielonych, ▪ Zdegradowane zasoby kultury materialnej, ▪ Linia kolejowa stanowiąca barierę dzielącą miasto na część południową i północną, ▪ Zanieczyszczenie miasta niską emisją, ▪ Rozproszona zabudowa miasta (wysokie koszty uzbrojenia terenu), ▪ Brak terenów rekreacyjnych, ▪ Niska jakość wód powierzchniowych, ▪ Wymagający usprawnienia system zarządzania odpadami, ▪ Brak dbałości o estetykę miasta, ▪ Nieracjonalny system oznakowania miasta, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja programu Rewitalizacji Miasta, ▪ Rozwój funkcji ponadregionalnych miasta, ▪ Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta poprzez planowaną budowę autostrady A2 (Berlin – Warszawa – Biała Podlaska – Terespol – Brześć – Moskwa) oraz modernizację linii kolejowej E20 (Warszawa – Terespol – Brześć – Moskwa), ▪ Zagospodarowanie obszaru istniejącego lotniska, ▪ Możliwość wykorzystania doliny Krzny do celów rekreacyjnych i wypoczynku, ▪ Możliwość wykreowania atrakcyjnego produktu turystycznego na bazie zespołu pałacowo – parkowego, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Marginalizacja znaczenia miasta na skutek peryferyjnego położenia województwa (z dala od centrów rozwoju, na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej)

SPOŁECZEŃSTWO I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Sily	Słabości	Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korzystna struktura wiekowa mieszkańców miasta, ▪ Wysoki stopień skolaryzacji mieszkańców miasta, ▪ Dobre warunki mieszkaniowe, ▪ Dobrze rozwinięty system edukacji na wszystkich szczeblach nauczania, ▪ Upowszechnione umiejętności posługiwania się Internetem, ▪ Wysoki poziom bezpieczeństwa społecznego, ▪ Bogata i interesująca historia miasta, ▪ Wysoki potencjał intelektualny mieszkańców ▪ Zwiększający się poziom bezpieczeństwa publicznego możliwy m.in. dzięki sprawnym i mobilnym jednostkom straży pożarnej wchodzącym w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpływ z miasta młodych i dobrze wykształconych ludzi, ▪ Niska aktywność społeczna, brak liderów życia społecznego, ▪ Duża ilość osób korzystających z pomocy społecznej, ▪ Brak koordynacji działań instytucji rynku pracy, ▪ Niedostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, ▪ Słaba promocja imprez kulturalnych, ▪ Niskie zaangażowanie mieszkańców w życie kulturalne, ▪ Słabo rozwinięty sektor organizacji pozarządowych oraz brak sprawnych mechanizmów jego wsparcia, ▪ Utrudniony dostęp mieszkańców do infrastruktury sportowej, ▪ Słaby dostęp do specjalistycznych usług medycznych, ▪ Wysokie wskaźniki bezrobocia oraz niekorzystna struktura bezrobocia. ▪ Słabe wyposażenie policji w niezbędny sprzęt i środki ▪ Niedostateczne wyposażenie jednostek ratowniczo-gaśniczych w nowoczesną infrastrukturę (baza lokalowa, sprzęt, systemy komunikacji, itd.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój niepublicznych instytucji rynku pracy, ▪ Rozwój kształcenia ustawicznego, ▪ Rozwój systemu kształcenia na poziomie wyższym (m.in. poprzez lepsze wykorzystanie funkcjonujących uczelni, wprowadzenie studiów na poziomie magisterskim, itd.), ▪ Wdrożenie aktywnych programów integracji społecznej i rozwiązywania problemów społecznych przy wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego, ▪ Stworzenie oferty dla ludzi bezrobotnych z wyższym wykształceniem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utrzymująca się emigracja ludzi młodych i wykształconych, ▪ Zwiększające się obszary wykluczenia społecznego prowadzące do coraz większych wydatków w budżecie miasta, ▪ Nasilająca się konkurencja w obszarze szkolnictwa wyższego

GOSPODARKA

Siły	Słabości	Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcjonowanie na terenie miasta instytucji o znaczeniu ponadregionalnym istotnych z punktu widzenia działalności gospodarczej (Izba Celna, Konsulat Republiki Białoruś), ▪ Silne tradycje wymiany handlowej ze wschodem, ▪ Dobrze rozwinięta sieć instytucji otoczenia biznesu, ▪ Dobrze rozwinięty system usług transportowych, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niski wskaźnik przedsiębiorczości, ▪ Brak dużych i renomowanych firm (lokomotyw rozwoju), wokół których można byłoby budować sieci kooperacyjne, ▪ Słabo rozwinięta sieć kooperacji firm (większość działa w układzie lokalnym), ▪ Zbyt mały odsetek firm działających w sektorze produkcji i usług, ▪ Niski poziom innowacyjności lokalnej gospodarki, ▪ Niedostatecznie rozwinięty system pozyskiwania inwestorów zewnętrznych, ▪ Słabo wykorzystywany potencjał turystyczny miasta, ▪ Niska atrakcyjność inwestycyjna miasta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój turystyki w oparciu o kompleksową i atrakcyjną ofertę turystyczną, ▪ Napływ nowych inwestycji i technologii opartych na rozwijającej się infrastrukturze teleinformatycznej, ▪ Uruchomienie podstrefy Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, ▪ Wdrożenie systemu aktywizacji gospodarczej miasta (system zachęt i wsparcia przedsiębiorców), ▪ Rozwój wymiany gospodarczej ze Wschodem, ▪ Specjalizacja lokalnej gospodarki w zakresie świadczenia kompleksowych usług związanych z obsługą kontaktów w układzie transgranicznym, ▪ Rozwój małej przedsiębiorczości jako efekt realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak działań inwestycyjnych o charakterze regionalnym, które mogłyby poprawić atrakcyjność miasta, ▪ Utrzymująca się tendencja niedostatecznego dofinansowania działań promocji gospodarczej miasta, ▪ Pogłębiający się kryzys w relacjach gospodarczych Polski z Białorusią i Rosją, ▪ Ograniczenie handlu i przedsiębiorczości przygranicznej miasta w związku z włączeniem obszaru Polski do strefy Schengen,

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Siły	Słabości	Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcjonowanie nowoczesnej oczyszczalni ścieków (posiadające znaczne rezerwy przepustowości) ▪ Eksploatacja nowoczesnego składowiska odpadów na terenie miasta, ▪ Dobrze rozwinięta infrastruktura społeczeństwa informacyjnego, ▪ Istniejące lotnisko przygotowane do przyjęcia każdego typu jednostki powietrznej, ▪ Duże rezerwy mocy w zakresie produkcji i odbioru użytkowego wody, ciepła, ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak parkingów w centrum miasta, ▪ Wysoki odsetek dróg nieutwardzonych w sieci drogowej ▪ Uciążliwy ruch tranzytowy w układzie północ-południe, ▪ Utrudnienia komunikacyjne spowodowane brakiem bezkolizyjnych skrzyżowań z obwodnicą miasta, ▪ Niedostatecznie rozwinięty system kanalizacji deszczowej, ▪ Brak sieci ścieżek rowerowych, ▪ Niewystarczające wyposażenie niektórych części miasta w infrastrukturę techniczną. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wdrożenie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, ▪ Realizacja planów budowy autostrady A2, ▪ Modernizacja linii kolejowej E20, ▪ Produkcja energii ze źródeł odnawialnych i w skojarzeniu, ▪ Rozwój usług społeczeństwa informacyjnego w oparciu o dobrze rozwiniętą infrastrukturę telekomunikacyjną oraz realizację projektu Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niedostosowanie planów finansowych zawartych w programach pomocowych UE na lata 2007-2013 do potrzeb inwestycyjnych miasta, ▪ Pogorszenie stanu infrastruktury drogowej spowodowane wzrastającą eksploatacją przy niewystarczających nakładach finansowych na remonty i nowe inwestycje, ▪ Brak możliwości wdrożenia sprawnego systemu gospodarki odpadami.

JAKOŚĆ RZĄDZENIA

Siły	Słabości	Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wysoka jakość zarządzania miastem – potwierdzona uzyskaniem certyfikatu ISO 9001:2000 ▪ Wysoka efektywność miasta w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak spójnej polityki zarządzania miastem pomiędzy organem chwałodawczym i wykonawczym, ▪ Braki kadrowe na stanowiskach wymagających określonych kwalifikacji, ▪ Niedostatecznie rozwinięta współpraca z innymi miastami, ▪ Zbyt małe wydatki na promocję miasta, ▪ Słaba identyfikacja i znajomość miasta na arenie krajowej i międzynarodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Współpraca ponadlokalna miasta (w układzie powiatu, województwa i Polski) oraz międzynarodowa ▪ Efektywne pozyskiwanie i wykorzystanie funduszy zewnętrznych, ▪ Podniesienie jakości kadr i zarządzania w mieście w ramach wsparcia uzyskanego z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Centralizacja finansów publicznych państwa prowadząca do zmniejszenia dochodów samorządów lokalnych, ▪ Utrzymująca się tendencja do ograniczania środków na promocję miasta, ▪ Upolitycznienie zarządzania miastem ▪ Brak konsensusu i porozumienia we władzach miasta wokół rozwiązywania najważniejszych problemów miasta.

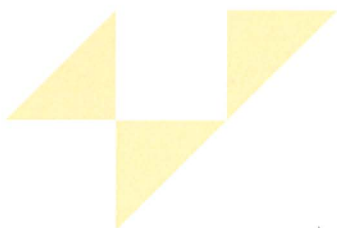

.05

Wizja i misja **rozwoju**

Wypełnianie misji będzie możliwe poprzez skupienie się na realizacji

ograniczonej liczby priorytetowych obszarów (celów strategicznych).

Misją rozwoju miasta Białą Podlaską jest zapewnienie mieszkańcom wyższego poziomu życia poprzez zrównoważony rozwój oraz wzmocnienie pozycji konkurencyjnej miasta jako ponadregionalnego ośrodka rozwoju Polski Wschodniej.

P1: Zwiększenie efektywności lokalnej gospodarki

1.1 Tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

1.2 Wspieranie powiązań pomiędzy sferą naukowo-edukacyjną i gospodarczą

1.3 Stymulowanie napływu inwestycji zewnętrznych

1.4 Zwiększenie dostępu do internetu i usług elektronicznych

1.5 Poprawa jakości rządzenia w mieście

P2: Poprawa warunków życia mieszkańców

2.1 Usprawnienie systemu komunikacji w mieście

2.2 Poprawa funkcjonowania miejskiej infrastruktury ochrony środowiska i zaopatrzenia w energię

2.3 Zwiększenie atrakcyjności przestrzennej miasta

2.4 Poprawa porządku i bezpieczeństwa publicznego w mieście

P3: Podniesienie jakości kapitału ludzkiego i społecznego w mieście

3.1 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców oraz ograniczenie zjawisk wykluczenia społecznego

3.2 Podniesienie poziomu wykształcenia i wiedzy mieszkańców miasta

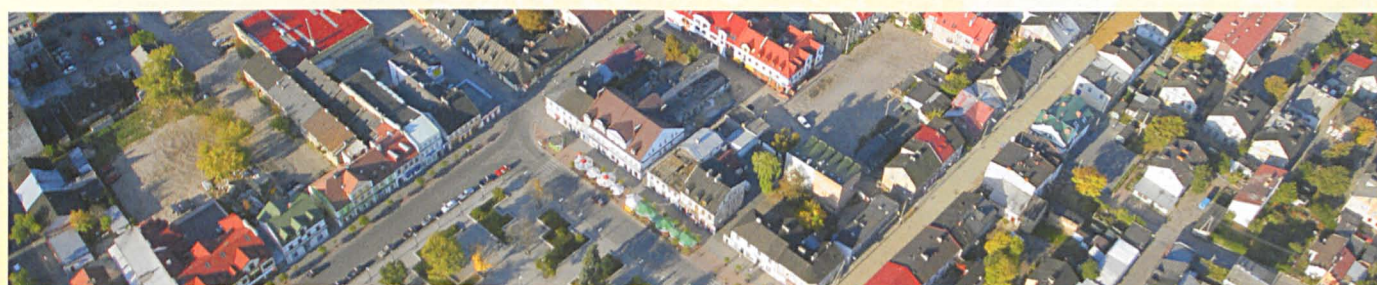
3.3 Rozwój kultury i aktywności społecznej mieszkańców

P4: Wzmocnienie rangi miasta jako ponadregionalnego ośrodka rozwoju

4.1 Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta

4.2 Rozwój ponadregionalnych funkcji miasta

4.3 Aktywna promocja oraz rozwój współpracy międzynarodowej miasta

.06

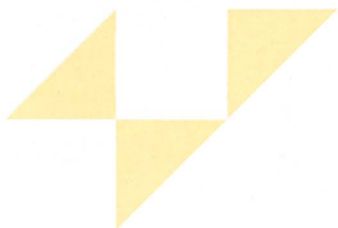
Zestawienie **celów strategicznych**

Miasto zapewnia wysoki poziom życia swoim mieszkańcom

poprzez zrównoważony rozwój oraz wzmocnienie pozycji

konkurencyjnej miasta, jako ponadregionalnego ośrodka

rozwoju Polski Wschodniej.

Przy określaniu wizji rozwoju miasta wzięto pod uwagę następujące czynniki:

- uwarunkowania zewnętrzne, czyli otoczenie zewnętrzne rozwoju miasta zdefiniowane w analizie SWOT jako potencjalne szanse i zagrożenia,
- uwarunkowania wewnętrzne, określone w analizie SWOT jako mocne i słabe strony miasta,
- obowiązujące dokumenty strategiczne, zarówno te na poziomie miasta, jak i wyższym – na poziomie województwa i kraju,
- kompetencje samorządu, które stanowią punkt wyjścia do określenia działań i kluczowych projektów dla rozwoju miasta,
- instrumenty i programy finansowe, dostępne dla miasta w ramach obecnej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej,
- konsultacje społeczne, przeprowadzone w formie warsztatów i badań ankietowych (wyniki zostały omówione w Załączniku 1).

Zakłada się, że w wyniku wdrożenia działań zaproponowanych w niniejszej strategii, nastąpi zauważalna poprawa sytuacji społeczno-gospodarczej w mieście. Poniżej dokonano krótkiej projekcji pożądanego stanu rozwoju miasta, do jakiego należy dążyć wdrażając poszczególne elementy strategii.

Oczekuje się, że Biała Podlaska w roku 2015 będzie:

- ośrodkiem miejskim odgrywającym kluczowe znaczenie w rozwoju województwa i Polski Wschodniej,
- miejscem bardziej atrakcyjnym dla turystów i inwestorów,
- dysponowała bardziej konkurencyjną gospodarką (charakteryzującą się większą ilością miejsc pracy oraz lepiej rozwiniętą przedsiębiorczością),
- miastem zamieszkałym przez ludzi lepiej wykształconych i bardziej zintegrowanych społecznie,
- miastem dobrze zarządzanym i bezpiecznym.

Misja rozwoju miasta wskazuje na cel nadrzędny, do jakiego należy dążyć realizując poszczególne elementy strategii. Zwykle misja sformułowana jest w sposób ogólny i adresowana jest do ogółu osób zamieszkujących daną jednostkę terytorialną. Przyjęto następujące sformułowanie misji rozwoju dla miasta Biała Podlaska:

„ Biała Podlaska – miastem zapewniającym wysoki poziom życia swoim mieszkańcom poprzez zrównoważony rozwój oraz wzmocnienie pozycji konkurencyjnej miasta, jako ponadregionalnego ośrodka rozwoju Polski Wschodniej. ”

Przyjęta misja nawiązuje do misji strategii z 2000 roku, w której zapisano: „Biała Podlaska miastem bogatym aktywnością i warunkami godnego życia swoich mieszkańców oraz harmonijnym rozwojem gospodarczym – zgodnym ze środowiskiem naturalnym”. Uwzględnia również generalny cel strategiczny tejże strategii, zapisany jako: „Biała Podlaska ośrodkiem obsługi współpracy między wschodem i zachodem, północą i południem Europy”.

.07

System wdrażania i monitorowania **STRATEGII**

Ocena postępów we wdrażaniu strategii będzie dokonywana
w cyklu rocznym i będzie opierała się na zestawie bazowych
wskaźników.

Główną **instytucją odpowiedzialną** za wdrożenie strategii jest Prezydent wraz z podległym mu Urzędem Miasta. Prezydent odpowiada za ogólną koordynację procesu wdrażania i monitorowania strategii.

Instytucjami wspomagającymi Urząd Miasta w procesie wdrażania strategii są:

- Rada Miasta, która powinna zadbać o promocję i właściwe zrozumienie strategii wśród społeczności lokalnej,
- Placówki szkolne (szczególnie ważna rola nauczycieli jako liderów lokalnych),
- Inne jednostki podległe Urzędowi Miasta (np. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Kultury, itd.),
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy,
- Organizacje Samorządu Gospodarczego,
- Inne.

Instytucje partnerskie, zarządzające określonymi instrumentami i programami, w ramach których będą finansowane niektóre działania wynikające ze strategii, w tym:

- Urząd Marszałkowski (jako instytucja zarządzająca RPO WL oraz pośrednicząca dla części działań w ramach PO KL);
- Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej (jako instytucja realizująca projekty będące w kompetencjach powiatu, a realizowane na obszarze miasta);
- Powiatowy Urząd Pracy w Białej Podlaskiej;
- Powiatowy Oddział Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- Lokalna Agencja Rozwoju;
- Inne.

Do ważnych podmiotów, które w istotny sposób będą przyczyniać się do realizacji celów strategii, należy również zaliczyć docelowe grupy beneficjentów pomocy, w tym przede wszystkim:

- przedsiębiorcy i ich związki,
- organizacje pozarządowe,
- bezrobotni,
- osoby podnoszące swoje kwalifikacje.

System monitorowania STRATEGII

Ocena postępów we wdrażaniu strategii będzie dokonywana w cyklu rocznym i będzie opierała się na zestawie bazowych wskaźników. Poniżej zaprezentowano wybrane rodzaje wskaźników, dostosowując ich charakter do rodzaju monitorowanego celu. Wyniki oceny będą prezentowane w postaci krótkiego raportu.

A) CELE STRATEGICZNE:

Nazwa celu	Rodzaj wskaźnika
1. Zwiększenie efektywności lokalnej gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w mieście ▪ Wielkość dochodów gminy z tytułu udziału w podatku od osób prawnych ▪ Liczba pracujących
2. Poprawa warunków życia mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeciętne dalsze trwanie życia mieszkańców miasta ▪ Stopień zadowolenia z życia mieszkańców ▪ Syntetyczny wskaźnik jakości życia w mieście
3. Podniesienie jakości kapitału ludzkiego i społecznego w mieście	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odsetek osób z wyższym wykształceniem ▪ Liczba działających organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
4. Wzmocnienie rangi miasta jako ponadregionalnego ośrodka rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ranga miasta w dokumentach planistycznych kraju i województwa ▪ Lokata miasta w rankingach krajowych i regionalnych

B) CELE OPERACYJNE:

Nazwa celu	Rodzaj wskaźnika
1.1. Tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na 1000 mieszkańców ▪ Liczba instytucji otoczenia biznesu działających w mieście ▪ Wielkość wsparcia pozyskanego przez przedsiębiorców z dotacji unijnych
1.2. Wspieranie powiązań pomiędzy sferą naukowo-edukacyjną i gospodarczą	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba podmiotów / instytucji zajmujących się transferem wiedzy i innowacji z uczelni do przedsiębiorstw ▪ Liczba przedsiębiorstw współpracujących z uczelniami wyższymi funkcjonującymi w mieście ▪ Liczba porozumień zawartych pomiędzy uczelniami i przedsiębiorstwami w zakresie kształcenia i doskonalenia kadr
1.3. Stymulowanie napływu inwestycji zewnętrznych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stopa podatku od nieruchomości ▪ Powierzchnia dostępnych terenów inwestycyjnych ▪ Liczba firm, które ulokowały się na utworzonych terenach inwestycyjnych ▪ Liczba podmiotów zewnętrznych, które zainwestowały na terenie miasta ▪ Wartość kapitału zainwestowanego przez podmioty zewnętrzne
1.4. Zwiększenie dostępu do Internetu i usług elektronicznych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba ogólnodostępnych punktów dostępu do Internetu ▪ Odsetek gospodarstw domowych z dostępem do Internetu ▪ Odsetek spraw w urzędzie załatwianych drogą elektroniczną ▪ Odsetek firm wykorzystujących Internet w bieżącej działalności (posiadanie strony internetowej, posługiwanie się pocztą elektroniczną)

<p>1.5. Poprawa jakości rządzenia w mieście</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wielkość środków zewnętrznych pozyskanych na realizację zadań własnych miasta ▪ Liczba instytucji publicznych posiadających certyfikat zarządzania jakością ▪ Odsetek aktów prawa miejscowego oraz decyzji administracyjnych uchylonych przez instytucje kontrolne
<p>2.1. Usprawnienie systemu komunikacji w mieście</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział dróg twardych w drogach ogółem ▪ Średni czas dojazdu od granic do centrum miasta ▪ Liczba wypadków i kolizji w mieście ▪ Powierzchnia obszaru miasta obsługiwana przez transport publiczny ▪ Udział transportu publicznego w przewozach pasażerów ogółem
<p>1.1. Poprawa funkcjonowania miejskiej infrastruktury ochrony środowiska i zaopatrzenia w energię</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poziom zwodociągowania i skanalizowania gminy ▪ Odsetek osób korzystających z sieci gazowej ▪ Ilość odpadów podlegających segregacji (lub procent ludności objętej selektywną zbiórką śmieci) ▪ Średnie zużycie energii elektrycznej i ciepłej na 1 mieszkańca ▪ Udział energetycznej sieci kablowej w długości ogólnej sieci
<p>2.3. Zwiększenie atrakcyjności przestrzennej miasta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (w tym terenów przemysłowych, centrum miasta, dolin rzecznych, itd.) ▪ Powierzchnia terenów zielonych ▪ Długość ścieżek rowerowych w mieście
<p>2.4. Poprawa porządku i bezpieczeństwa publicznego w mieście</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba popełnionych i wykrytych przestępstw w mieście ▪ Liczba odnotowanych pożarów na terenie miasta
<p>3.1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców oraz ograniczenie zjawisk wykluczenia społecznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział środków w budżecie miasta przeznaczanych na opiekę zdrowotną i pomoc społeczną ▪ Średni czas oczekiwania na usługę specjalistyczną w placówkach opieki zdrowotnej ▪ Liczba wdrażanych programów w zakresie profilaktyki zdrowia ▪ Odsetek ludzi korzystający z pomocy społecznej

3.2. Podniesienie poziomu wykształcenia i wiedzy mieszkańców miasta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wskaźniki skolaryzacji na poziomie podstawowym, średnim i wyższym ▪ Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym ▪ Odsetek uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych korzystających z zajęć dodatkowych/ pozalekcyjnych ▪ Liczba osób korzystających z kształcenia ustawicznego
3.3. Rozwój kultury i aktywności społecznej mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odsetek osób korzystających z księgozbiorów bibliotecznych ▪ Liczba działających organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców ▪ Liczba projektów zrealizowanych w wyniku oddolnych inicjatyw
4.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Średni czas dotarcia do miasta drogą lub koleją z większych miast Polski (w tym z Warszawy i Lublina) ▪ Przepustowość infrastruktury szerokopasmowej łączącej miasto z innymi ośrodkami w województwie i kraju
4.2. Rozwój ponadregionalnych funkcji miasta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba przedsiębiorców ze Wschodu odwiedzających miasto ▪ Liczba odwiedzających miasto turystów ▪ Liczba studentów z krajów Europy Wschodniej studiujących na uczelniach wyższych w mieście
4.3. Aktywna promocja oraz współpraca międzynarodowa miasta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział środków w budżecie miasta przeznaczanych na promocję i współpracę międzynarodową miasta ▪ Liczba projektów współpracy międzynarodowej zrealizowanych z regionami lub miastami partnerskimi ▪ Liczba zrealizowanych projektów w zakresie promocji miasta

Większość danych dotyczących zaproponowanych powyżej wskaźników dostępnych jest w ramach oficjalnej statystyki i będzie pozyskiwana z Banku Danych Regionalnych. Wskaźniki te w większości zostały wykorzystane w części diagnostycznej, przy opisie sytuacji społeczno-gospodarczej miasta.

Urząd Miasta Biała Podlaska

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 3

21-500 Biała Podlaska

tel.: 083 343 66 92

fax: 083 343 70 64

e-mail: um@bialapodlaska.pl

